

Generieke acties			
	(Mogelijke) actie	Verantwoordelijk voor uitvoering	Status actie
Actielijn: preventie			
	Positieve communicatie over multilaterale verbanden d.m.v. stratcom om ondermijnende narratieven over EU/NAVO tegen te gaan	Alle betrokken departementen	Nieuw
	Gespreken met techbedrijven over de genomen extra maatregelen rondom COVID-19 zoals het verwijderen van bepaalde berichtgeving	BZK	Lopend
	Transparantie vergroten door (onderzoeks)data van eigen organisatie vrij te geven van bv het RIVM of over stralingsonderzoek	VWS, EZK of andere betrokken departementen	(Deels) nieuw
	Goede maatregelen van techbedrijven benoemen	BZK i.s.m. COM	Nieuw
	Mediawijsheid stimuleren	OCW i.s.m. BZK	Lopend
	Desinformatie alliantie opzetten (naar vb. vaccinatie alliantie) en zo het maatschappelijk middenveld betrekken om desinformatie te adresseren: - Eventueel ook thematisch in te zetten: - Personen buiten de overheid die het gesprek over/tegen desinformatie online kunnen voeren - Ervaringsdeskundige inzetten om de gevolgen van desinformatie een gezicht te geven (bijv. een gedupeerde van een brandstichting van een zendmast)	IWG of beleidsverantwoordelijk departement	Nieuw
Actielijn: informatie positie verstevigen			
	Stakeholderonderzoek: onderzoek doen naar wie de doelgroep is om op basis daarvan te	COM afdelingen	Nieuw

	bekijken hoe je de doelgroep bereikt.		
	Red teaming oefening voor nog te komen maatregelen	MID	Nieuw
	Uitvraag bij het Behavioural Insights Team naar beste manier op publiek te bereiken met evt. debunk	BZK i.s.m. IWG	Nieuw
	Op basis van analyses proactief Q&A's opstellen en publiceren	MID i.s.m. betrokken departementen	
Actielijn: reageren			
	Negeren wanneer het bereik klein is	Betrokken departement i.s.m. COM	Lopend
	Debunkten, wanneer het bereik en effect groot is	Betrokken departement i.s.m. COM	Lopend
	'Direct duidelijk brigade': BZK interne groep die stukken kan vertalen naar begrijpelijker taal.	BZK i.s.m. betrokken departement	Lopend
	Escalatiekanaal benutten van de diverse platformen wanneer noodzakelijk	BZK i.s.m. betrokken departement	Lopend
	Ontwikkelen handelingsopties statelijke actoren	DEF, BZ i.s.m. IWG	Nieuw
Advertenties op nieuwswebsites met valse claims	Onderzoeken van mogelijkheden om dit af te dwingen om te verwijderen	Betrokken departement i.s.m. OCW en JenV	Nieuw
'Grappige' desinformatie of het fenomeen desinformatie	In plaats van direct reageren een alternatieve invalshoek kiezen door een tentoonstelling te organiseren bij Beeld en Geluid over des- en misinformatie met voorbeelden, complotten, narratieven, etc.	OCW	Nieuw

Specifieke acties			
Verspreidingsmiddelen/ narratieven	(Mogelijke) actie	Verantwoordelijk voor uitvoering	Status actie
5G verzwakt de weerstand	Onderzoek naar locaties met zendmasten en de hoeveelheid Covid-19 patiënten binnen een bepaalde straal t.o.v. locaties zonder zendmast om daar vervolgens over te communiceren en zo de desinformatie hierover te ontkrachten	EZK	Nieuw
Vertrouwen in het RIVM neemt af of daarmee geassocieerde personen	Consequente aan of afwezigheid van Van Dissel bij persconferentie	VWS	Lopend
	Persoonlijke Risico Analyse voor Van Dissel, Gommers en Kuipers	VWS i.s.m. NCTV	Nieuw
Nep NL alert	Wanneer sprake is van financiële motieven uitzoeken hoe de link offline gehaald kan worden	BZK i.s.m. EZK	Nieuw
	Centrale voorziening om alle NL alerts te kunnen raadplegen, sommige hebben immers slechts lokaal/regionaal bereik wat fact-checken lastiger maakt.	JenV	Nieuw
Misleidende advertenties	Parallelen trekken met <i>bitcoin</i> rechtszaak om te kijken of dit ook als generiekere casus behandeld kan worden	EZK i.s.m. JenV	Nieuw
Rol van techbedrijven	Gesprek met oversightboard Facebook over de te maken afwegingen	EZK en BZ i.s.m. BZK, JenV en OCW	Nieuw
	Discussie organiseren over de rol en verantwoordelijkheid van de techbedrijven (n.a.v. AIV-advies)	EZK en BZ i.s.m. BZK, JenV en OCW	Nieuw
Het openen van scholen zal leiden tot een nieuwe golf aan corona patiënten	Goed tegen-narratief bestaande uit: - Causale verband weerleggen (het ligt aan het gedrag van mensen niet aan de opening van scholen) - Feiten weerleggen - Cijfers over	VWS en OCW i.s.m. COM	Nieuw

	besmettingsgraad van kinderen vrijgeven		
--	---	--	--